

Híreinken levélköl nem fogadjatnak.

Előfizetési árak:
Helyben hához hordva, vagy
vadász postán küldve:
Ezen évre . . . 5 fr. — 12
Félévre . . . 3 fr. — 10
Negyedévre . . . 2 fr. — 10
Külföldre egyen évi 30 frank.

Ezen napon ára 4 fr. a kapható
a kiadványokról a Gross Örsz-
válti kiadványokról is.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Híreinken levélköl nem fogadjatnak.

Híreinken levélköl nem fogadjatnak.
Híreinken levélköl nem fogadjatnak.
4 hatóság gázdíjazott vagy
azok helyre 8 fr. Nagyból
közvetlenül híreinken levélköl
nem fogadjatnak. Egyen évi
vadász postán küldve
Ezen évre . . . 5 fr. — 12
Félévre . . . 3 fr. — 10
Negyedévre . . . 2 fr. — 10
Külföldre egyen évi 30 frank.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:
Dr WEISZ IGNÁCZ
ügyvéd.

Szerkesztési iroda:
Brassó, Lőpálya 10. sz. alatt.
hová a lap megjelenei véleltől közzétételéig intézkedik.
Kézírtok vissza nem adhatók.

Feliratok szerkesztő:
Dr FISCHER ÁKOS
ügyvéd.

Az „Intéző bizottság.”

Brassói magyarságának intelligens körében többször hallottuk felvetni a kérdést, hogy tulajdonképpen kik alakítják meg Brassóban a „Brassói magyarság intéző bizottságát” név alatt szereplő intézményt? Hogy mi a feladata és célja? miben áll szervezete? És hogy ki áll háta mögött?

Mi e kérdésekre rendszeren az más-
sik kérdéssel felcserél, hogy hogyan
mondhatja magát a kérdéses bizottság
a „brassói magyarság” intéző bizott-
ságának, mikor a brassói magyarság any-
agi intelligens tagja tudomásul sem bír azon
intéző bizottság kezeltetéséről?

Ezen kölcsönös kérdés az egy ál-
kúrt természetesen nem is vizsgálotta,
de sajnos konstatait azt, hogy van
Brassóban egy újabb keletű bizottság,
mely a brassói magyarság egy töredékét
venzi, míg a magyarság egy nagy része,
— különösen az intelligens részéből —
ezen „intéző bizottságot”, el nem ismeri
és hogy emellett a brassói magyarság
társadalmában e tekintetben bizonyos
szakadás, pártoskodás áll fenn.

Mi úgy tudjuk, hogy ezen intéző
bizottság esetlő éppen két évvel a követ-
kezők között:

Néhai Nagy István, ki a magyarság
ügyeit mindig bízogatók, látván azt,
hogy az azidőtől több évvel megalakult
„Brassói magyar polgári párt” név alatt
pár évvel működött, a brassói magyarság
társadalmi ügyeinek intézésére hivatta
vett testület megalakítását felhagyta, és

pár ismerősökkel felvette az eszmét,
hogy jó lenne a szász és román népár-
tok mintájára egy szervezetet alkotni,
mely a magyarság társadalmi és politikai
ügyeit intézi.

Néhai Nagy István eszméje egy pár
ismerőséit helyeselve talán, ezek —
névtelenül — falargazsok felhívták a
brassói magyarságot, hogy 1892. évi április
12-én az „Oroszlán” vendéglőben értekez-
letre gyűljenek össze.

Ezen értekezleten vagy gyűlésen a
brassói magyarság egy töredék megleje-
vén, azt a Nagy István és társai által
eladott program alapján kimondották,
hogy egy intéző bizottság alakítsák és
einek tagjai azonnal meg is választották.

Az „intéző bizottság” ezen megal-
akulásának módzatát világosan dokumen-
tálták, hogy azon intéző bizottságot nem a
brassói magyarság egésze, ösözgeze léte-
sítették, hogy attól maguk a brassói ma-
gyarság nagy része visszatartotta és hogy
tehát azon bizottság nem képvisel és
képviseletlenül jogszertlen a „Brassói ös-
zegeze magyarságot”, czime sem lehetett he-
lyes és jogos.

És mert a bizottság ezeknél fogva a
magyarság csak egy részét képviselte, ön-
ként követelték, hogy sokan nem ismer-
ik és hogy különösen sokan nem ismer-
ik el.

A hiba — azértünk szerint — az
szervezés körül már ott és azaz követte-
tett, hogy az azok, a kik a falargazsoktól
kifutottak, nem neveztek meg magukat
nyíltan, hogy lássa és hogy tudja Brassó-
ban minden magyar ember, a kihez a fel-

hívás intérvén volt, hogy kik azok, a kik
egy ilyen fontos és a magyarság érdekeit
oly mélyen érintő ügyet kezdeményeztek
és eredményre jutattak annak; és mu-
hasznát követették el az által, hogy azon
alakuló gyűlésre nem lett Brassóban min-
den magyar ember külön-külön meghíva.

Mert eleinte azt, hogy egy oly
intelligens magyarságot, mint a brassói,
nem várható, hogy névtelen plakatok után
eszközöl kiválasztásra megjelenjen, ha-
csak a kiválasztás nem vezeti oda, hogy
lássa, hogy kik és mit akarnak; a brassói,
minő joggal lehet azokra a magyarság ma-
gyarokra, kik azon gyűlésen meg nem je-
lentek, reálfog, hogy azon gyűlés hatá-
rozatainak, melyekről ilye tudomásul sem
bírhattak, magukat hallgatlag alávetették,
mert a gyűlésen meg nem jelentek.

Nézünk szét az egész országban és
azt fogjuk látni, hogy valahányszor vala-
mely mozgalom indítandó, vagy valamely
intézmény létesítendő, a felhívást erre vo-
natkozólag mindig alá szokták írni azok,
a kik az ügyet kezdeményezték; és ha oly
intézmény létesítendő, melyhez a tagok
hozzjárulása szükséges, hogy azután az
intézmény mint az összes tagok képvise-
lete szerepelhesen, mindig szétküldetnek
előlegesen a belépőidő tagokhoz az intéz-
mény ismertetését tárgyzó alapszabályza-
tok vagy tervezetek; és mindazoknak,
kikről feltehető, hogy érdekeltek, hogy
hogy az intézményben, az alkotásban részt
venni akarnak, külön meghívó küldetnek az
alakuló gyűlésre.

Az ugynevezett „brassói magyar in-
téző bizottság” tudunkkal nem így jár-

ván el, csak természetesen találjuk, hogy
a brassói magyarság egy igen nagy és
intelligens része azt, hogy ezen „intéző
bizottság” által képviseltetnek, elismerni
nem hajlandó.

És mert az „intéző bizottság” már
szervezkedésének kezdetén ezen híbat el-
követette és így önmagának is helyes tuda-
tával kellett bírnia annak, hogy tényleg
nem olyan képviselt, melynek fogva az
egész brassói magyarság fölött rendelkez-
hetik, ez mag is szűlté következtetéseit,
mert míg péld. az itt fennálló szász vagy
román intéző bizottság mindig direkt érin-
ket és érintkeznek a szászokkal és ro-
mánokkal és minden felhívást direkt a
a polgárokhoz szokta intézni, mert az
összes szászok és az összes románok által
megalkotva, az egész fölött rendelkeztek,
addig az „intéző bizottság” minden egyes
esetben, ha valamit kezdeményezni, vala-
mire rábírtak azokra a magyarságot, elő-
bírt felhívást nem a „brassói magyarság-
sághoz” mint egészhez, hanem a „magyar
kaszinóhoz”, a „magyar polgári körhöz”,
a „magyar iparos ifjak egyletéhez”, a
„magyar dalárdához”, a „brassói magyar
Emke főiskolához”, a „magyar kereskedő ifjak
egyletéhez” stb. stb. így képtelen intezési
és bevérli volt képtelen, hogy ezek nyil-
tatkozának, miszerint elfogadják-e, csat-
lakoznak-e az „intéző bizottság” indítvá-
nyához; szóval mindaz, a mit az „intéző
bizottság” tett, soha sem hordta magán-
ának a jellegét, hogy az az összes ma-
gyarság végrehajló közegéletét szét, ha-
nem minden egyes nyilvánlása egy volt
tekinthető, mintha azaz a magyar tár-

TÁRCZA.

Korunk szociálistizmus ábramatai.

— Sz. G. t. k. —
(Vége)

Proidion kölönben arról volt meggyő-
ződte, hogy a társadalmak átalakulása, a
mint azt e képtelen, minden fordalomban új
kál fog megvárhatatlannak, hogy eszméit meg-
valósítsa, a munkások társasága akarta
egyesíteni; a kormány azonban fordalmi
tendenciákat talált Proidion műveiben és a
szászok fogynak voltak. Alapból ringat-
nak kénytelen felitnik, hogy Proidion egész
rendszere hibaak alapul. Az azok hibaak
akart eszméi, minden a társadalmak átalakul-
tásának deklarálta, boldok azon nagyban is
relatív értékek. Hibaak továbbra azon követé-
lés, hogy a munkások a munkások mindenkor
egyesüljenek egybe. Hason ez az az ipar
terén minden haladás lehetetlenül lenne és a
emberek egész töpseleire lenne kényeztetve.
Térbe végre azon nézete is, hogy az ő társas-
gáig képes lett volna a közönségesk farsa-
gával versenyezni. Ez azáltalban teretelti
sokak elcsúsztatásul voltak, mert ugyanazon
munkások kisebb dít felitett volna, mint a
munkások társasága.

Hasonló elváltak indultak ki a többi
szociálistizmus világboldogtoltak is. Az egy-
nek teljes tüpesség és a jog minden mun-

kaik a teljes munkadít igénybe veheték, az
volt kezdetben a szociálistizmus társadalmi
alapelvei. A későbbi szociálistizmus azonban
ezen eszmét kövénképpen fölvetett: kik
„Munkák elvértelen a mit dizek
akart a produktáln, a mihez kedve van; az
eladottak termékek a társaság rakárában
helyeztetnek el a onnan vissz mindenké, an-
szeknek van.”

Külön dolog, hogy vannak emberek,
a kik elhiszik, hogy azon joggal senki sem
dine vissza; hogy mindenki kényser nélkül
is teljesítményesen fog dolgozni a onna a fo-
láre tekdni. Egy gondolkodás, hogy van a
közös rakárban elég az ő számára is.

Ezen nézetekről elváltak elkrit Kropotkin
Péter hajdani orosz forogzó terve, melyet
„Le complot du pain” című műveiben kifejt-
ött. Ő a szociálistizmus azon műveiben, hogy a
produktív-eszközök az ösözgeze osztja le-
gyen, csak a mestani kapitalizmus elvnek
folytatja és ez körülírta látna. Az ő eszménye
az általános egyenlőség és szabadság. Min-
denkét igényt tartatnak arra, a mi existenciá-
jának biztosítása szükséges a mindenké-
velésükhöz munkáit egy, a mint nekik tel-
velesükhöz életüknek, mert ugyanazon
egyenlőség biztosítása.

Az új társadalmában mindenké fog dol-
gozni, mert a munka ily körülírások között
nem teher, hanem élvezet. Szabad idejét
azonban mindenké telveze szertőltheti el.
Kropotkin eszméi szerint egy napra 6

munkórát, egy évre pedig 58 munkanapi
számára, elegendő munkadít nyehetni az
ösözgeze szükségleteinek előtérítésére.

Könnyű látni, hogy ez a törv sem
egyéb része legvárul. Az emberek bizony
nem fogak dolgozni, ha nem lesznek nekik
közvetítői; és míg ha mindenké felitett
dolgozást is, minthogy dolgoztakozás szerint
választák, a munka rendszeres végzéséről
sem lehet, mert a munka ösözgeze jóváírása
képtelenség. Így elvek szerint talán egy kis
közvetítő lehetne szervezni, de nem nagy
társadalmi. Kropotkin tervehit is kintnek,
hogy szerzője felismerése az emberek ter-
vezet, midn azt bílni, hogy elegendő az
embereknek egy eszményt megmutatni, a
mindenké azt tökéletesen követni is fogja.

A szociálistizmus, meg az anarchizmus
is egy ideig csak az elméleti teret szorítoz-
tolt, de főképp az előbbi nemcsak a csok-
váz teret felitett a nyitlan kezdet a for-
dalmat hirdetni. Az anarchizmus később annyira
mentek, hogy a jövőre egyáltalában nem
tudunk a csak a megvárakoztatott fel-
terjedtek. Híralkalmazt egy Bakunin által
szerveztet irásban van leírva, melyben új
erköltszok, politikák és taktikáik ki van
felitve.

Álljon itt mutatónyv ezen kételmus-
nak néhány jellemző tétele:

„Az anarchizmus mindenek személyes
érdekei, mindenek hajlamai, mindes vagyona,
sőt még neve sincs. Denne minden egy ki-

záróság érdekében, egy gondolatban és egy
személyben ösözponotul és az fordalom.
Megenek általános összeköttetést a polgári
rendet, a mérvet világval, a törvényeket,
munkások és erőszakot, a társadalmaknak
halkos elcsúsztat, hogy heme dít, ezt csak
azért, hogy azt annál kibontakoztat-
jalulassa. Az anarchizma megret minden mű-
velésért, csak egy tudománya van és a
romlás; csak a csókia tanulmányozás a
fizikát, kémiait és az orvostant. A megőrít
társadalmi erköltszok megret, mert az ő
szemében erköltszok az, a mi a fordalom
közvetlen előidézője a hán az, a mi a győ-
zelem akadályozza. Köszötte a társadalmi
közvetlen harc folyik elvárakoztat. Személyes
győzelemről is le kell mondania, ha ezt a
közvetlen kívánja. Fordalmi szemérvénye
minden hídig összeköttet legyen összekötve.
Res nem lehet a rokonság, szeretet
vagy barátság köztökkel, a sem szabak ki-
jedek, ha embert vagy köztökkel meg kell
összeköttet. Általán általán mindenké, a társ-
adalmi minden részüge be kell forradalnia,
minden eszmét a minden éret felhagyatni és a
hán és szerencsétlen növekedése, hogy az
által a fo radalom mindenké előidézőtessen.”

Íly elvek szerint csokelnek az ana-
chizma!
Sokan azért nem tartják veszedelmesnek
az anarchizmat, mert ily elveket követnek, a
nyelők az emberek többségét veszedeztet. De
gyere terjedése épp az ellenkezőt bizonyítja.

fára okot adó "halszindli" is eltűnik, ugy-
szintén az eddigi újultán keztyű is, melynek
az volt a böcs: rendeltetése, hogy benne té-
len a legénység keze megdormedjen s újra le-
taggyon! Működnek a szándékolt újítások na-
gyon, azelőtt nem.

[illegible]

— A forradalom megtorlása a „New-York Herald” buenos-airesi jelentése szerint a braziliai kormány most az al kérdéssel foglalkozik, hogy konfliktusok az azoknak a braziliaknak és idegeneknek a vagyonát, a kik a forradalmat támogetták. Ugyane jelentés szerint a kormány közhírré teszi, hogy a menekülteket ha Portugália kiszolgáltatja őket, agyonlövők.

Nyiltér.

(Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Egész selyem, mintázott Foulardokat
(mintegy 350 különböző fajban) mértékent
75 krtól 3 kr 65 krig — valamint leve-
zőbőr és színes selyemszöveteket **45 krtól**
11 ft 65 krig sima, kockás, eszikos, vi-
ragos, damasztolt minőségben (mintegy 240
féle diszpozíció és 2000 különböző szín-
árnyalatban) szállít **postabér- és ámentmentesen**
a **prédiktmegeendélk lakására HENNEBERG**
G. (es. kir. udvari szállító) **selyemgyár-
Zásban.** Minták postafordultára küldet-
nek. Szárjából címzett levelekre 10 kros é-
s előzőköt 15 kros bérleg ragasztandó.

Lap-tula|donos:

Dr. FISCHER AKOS

Kiadó: A „Brassó” nyomdája

Szám 3289./1894.

thirdly

A Brassó városánál üresedésbe jött erdőgyakornoki állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Exen állással a következő járandóságok vannak öszszekötve: évi 360 forint fizetés 120 forint lakbér, 24 örméter bűkk-hasábr és a pagonyba való kirándulásoknál 1 forint napidíj.

Pályázók tartoznak a feddhetetlen elő-
életűek, korukat, testi épységüket és az or-
vosi akadémiai tanfolyam elvégzését igaz-
oló bizonyítványokkal felszerelt pályázat-
folyamodványukat legkésőbb folyó évi máju-
s 5-én déli 1 óráig aldfirt városi tanács-
tanterületre.

Brasó, 1894. évi márczius hó 21-én.

3730./1894. 82.

Hirshman.

A tekintetes városi képviselőtestületnek az 1894. évi márciusus hó 10-én 18555/1894. sz. a. kelt magas m. kir. belügyminiszter rendelettel jóváhagyott 8713/1894. t. sz. határozata folytán a „Gesprengr” nevű hegylábon a keresztényfalvi út mentén elterülő városi területnek 4800 négyzetméternyi k. terjedésben építési czélzakra leendő örök árbani eladása iránt cantörökön, szaf. f. évi április hó 26-án délelőtti 10 órakor a város gazdasági hivatalnál szó-és írásbeli árverés fog tartani.

Minel fogva verők felhivatnak, a bélyegzett és 100%-nyi bántépénzzel ellátott új irásbéli ajánlatukat a mondott nap délelőtti 10 órájáig a városi gazdasági hivatalnál nyújtani, hol a rendes hivatalos órák alatt közelebbi árverési- és adás-vevési feltételek köthetnek hozzá.

Az írásbeli tárgyalás a szóbeli árverés által előztetik meg, melynél az árverező 10 2/-nyi hánytatóst letenni tartozik.

Brassó, 1894. é. i. márcz. 31.

Egy helybeli

elsőrangú kész női felöltők
áruházban egy a magyar, né-
met és román nyelvet bírő
hölgy folyó évi május 15-től
felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban. 104 (1-1)

Erdélyi jó borok.

1 liter	1893-beli vízhez való	35	kr.
1 "	1892-beli	40	"
1 "	1878-beli fin. peccsenyebor	50	"
0.7 "	1888-beli " Sauvignon	56	"

ávegért 4 kr. vétetik és fizetetik

PAPP FERENCZ nél

PAPP FERENCZ-1161

utoza

Kanu-utcza 21. sz. a

(a Zintz-féle fűszerüzlet mellett)

a tavaszi és nyári időnyre kapható nagy választékban, kitűnő minőségben és sokkal olcsóbban mint bárhol: nő és férfiharisnyok mosható fonalból turista-ingek, övek, vadászfehérneműek, keztük, frottirozó czikkek valamint minden e szakba vágó czikkal

VOGELSANG M.
legjobb hírnévnek örvendő kötött munkák
és trikoárak gyárából
Nagy-Szebenből.

nett elfogadtatnak mindenfél

kötött harisnyák továbbkötésre, valamint minden más kötött- és szövött-áru kijavitása is pontosan és legolesőbban eszközöltetik.

1890

! Verseny nélküli árak! !

Aradi Butor-Raktár

Van szerenésém a n. é. közönség becses tudomására hozni, szerint május hó 1-től kezdve a helyi piacon **Kapu-utca 9. szám** alatti házban az általános hírnévnek örvendő